

Samenvatting resultaten Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector Versie najaar 2024

Achtergrond

De gastvrijheidssector staat voor verschillende arbeidsmarktuitdagingen, zoals krapte, uitstroom van personeel en een daling in het aantal studenten in sommige subsectoren. Het is belangrijk om deze ontwikkelingen goed te monitoren. Hierbij spelen data en inzichten een belangrijk. Goede arbeidsmarktdata kunnen de gastvrijheidssector helpen bij deze vraagstukken en het identificeren van kansen binnen de arbeidsmarkt.

De Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector geeft waardevolle inzichten in allerlei aspecten rond arbeid en werkgelegenheid in de sector. Het bevat allerlei gegevens over bedrijven, banen en arbeidsmarktmobiliteit. De monitor richt zich op directe werkgelegenheid in de gastvrijheidssector. Indirecte werkgelegenheid is hierbij niet meegenomen, zoals toeleveranciers in de horeca en uitzendkrachten. De monitor is tot stand gekomen in samenwerking met leden van Gastvrij Nederland VVEM, BVN, HISWA-RECRON, Club van Elf, CLC-Vecta, KHN, NBTC en in samenwerking met SVH en Reiswerk.

Het dashboard is gebaseerd op SBI-codes (standaard bedrijfsindeling) om de sector af te bakenen. Voor de uitsplitsing "Reissector" is gebruik gemaakt van KVK-nummers. De relevante SBI-codes zijn opgenomen in het dashboard.

In deze samenvatting worden de belangrijkste ontwikkelingen in de arbeidsmarkt binnen de gastvrijheidssector besproken en worden resultaten van de verschillende branches binnen de gastvrijheidssector met elkaar vergeleken. Ook wordt er naar de verhoudingen ten opzichte van de totale arbeidsmarkt gekeken. Het is ook mogelijk om de data op regionaal niveau te bekijken.

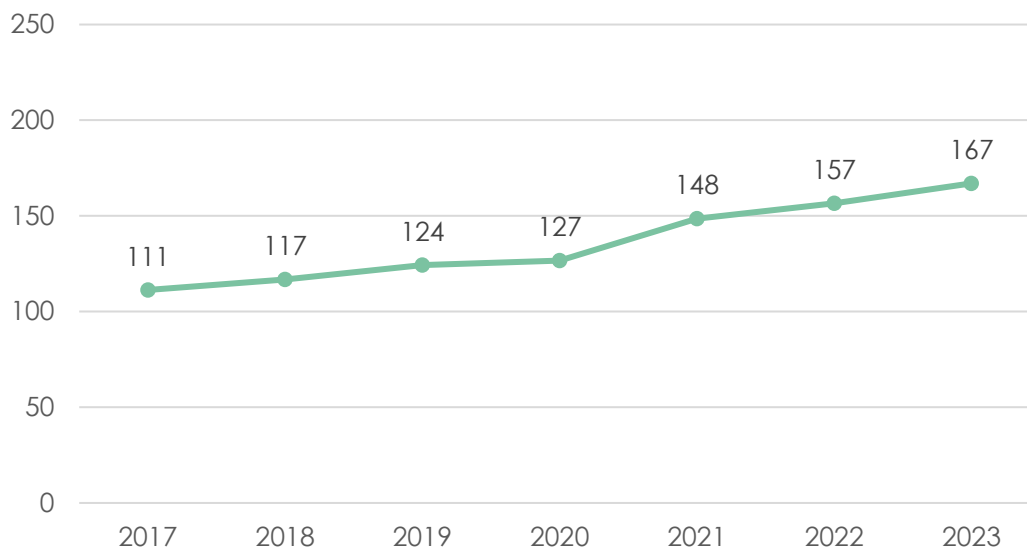

Belangrijkste resultaten gastvrijheidssector in 2023

Aantal bedrijven in de gastvrijheidssector blijft groeien in 2023

In 2023 telde de gastvrijheidssector in Nederland circa 167.000 bedrijven, wat neerkomt op ongeveer 8% van het totaal aantal bedrijven in het land. Het aantal bedrijven is de afgelopen tien jaar gestaag blijven toenemen. In 2023 was er een groei van 7% ten opzichte van 2022, vergelijkbaar met de groei in de totale arbeidsmarkt. De meeste sectoren binnen de gastvrijheidssector zagen een toename in het aantal bedrijven, behalve dagattracties (-1%). De grootste groei werd gezien in de horeca (+8%).

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bedrijven in de gastvrijheidssector (bedrijven x 1.000)

Tabel 1. Ontwikkeling aantal bedrijven per sector (afgerond op 1.000)

Sector	Aantal bedrijven in 2023	+/- t.o.v. 2022
gastvrijheidssector*	167.000	+ 7%
evenementen**	-	-
toerisme	79.000	+ 2%
horeca	72.000	+ 8%
watersport en recreatie	20.000	+ 5%
Nederlandse dagattracties	8.000	- 1%
reissector***	17.000	+4%

* De totale gastvrijheidssector is geen optelling van de verschillende sectoren. Dit komt omdat sommige bedrijven tot meerdere sectoren behoren of niet tot de gastvrijheidssector zijn gerekend. Zie bijlage voor indeling naar sector.

** Door het grote aandeel zelfstandigen binnen de evenementensector geeft dit een vertekend beeld in aantal bedrijven. Daarom is deze sector niet opgenomen in bovenstaande tabel.

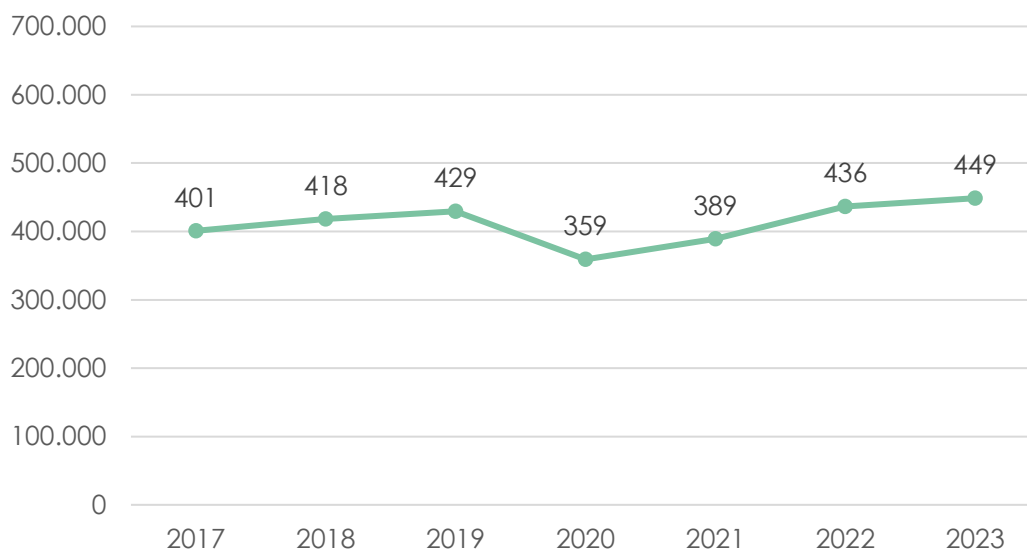
***De indeling van de reissector is op basis van KVK nummers i.p.v. SBI-codes.

Aantal banen en FTE's binnen de gastvrijheidssector volledig hersteld na de coronapandemie, zelfs tot boven het niveau van 2019

In 2023 waren er in de gastvrijheidssector ruim 733.000 banen, wat neerkomt op bijna 449.000 FTE's. Dit is 6% van de totale werkgelegenheid in Nederland. Na een sterke daling in 2020 door de coronapandemie, begon het aantal FTE's in 2021 weer te stijgen en is daarna doorgegroeid. De groei in FTE's in binnen de gastvrijheidssector (+3%) is groter dan in de totale arbeidsmarkt (+1%). In alle subsectoren binnen de sector is het aantal FTE's gegroeid, vooral de dagattractiesector (+5%) en de reissector (+4%) zagen een sterke stijging.

Figuur 2: Ontwikkeling aantal FTE's in de gastvrijheidssector (FTE x 1.000)

Tabel 2. Aantal FTE's en de ontwikkeling FTE's per sector (afgerond op 1.000)

Sector	Aantal FTE in 2023	+/- t.o.v. 2022
gastvrijheidssector	449.000	+ 3%
toerisme	319.000	+ 2%
horeca	287.000	+ 2%
evenementen	117.000	+ 1%
watersport en recreatie	45.000	+ 3%
Nederlandse dagattracties	35.000	+ 5%
reissector	8.000	+ 4%

Kenmerken profiel werkkenden in de gastvrijheidssector (contract, opleiding, sector ervaring)

In 2023 heeft ongeveer de helft van de werknemers een contract voor bepaalde tijd, net zoals in 2022. Dit is een hoger percentage dan in de totale arbeidsmarkt, waar dit 28% is. Daarnaast zijn werknemers in de gastvrijheidssector gemiddeld jonger; de gemiddelde leeftijd is 34 jaar, vergeleken met 41 jaar in de totale arbeidsmarkt. Vooral het aandeel van jongeren (15-24 jaar) is hoog, met 41% tegenover 17% in de totale arbeidsmarkt. Sinds de coronapandemie is het aandeel werkkenden jongeren in de sector na een daling (32%) weer toegenomen en zelfs gestegen boven het niveau van 2019 (38%). Ruim een kwart van de werknemers in de Nederlandse gastvrijheidssector is 45 jaar en ouder, terwijl dit aandeel in de totale arbeidsmarkt 43% bedraagt.

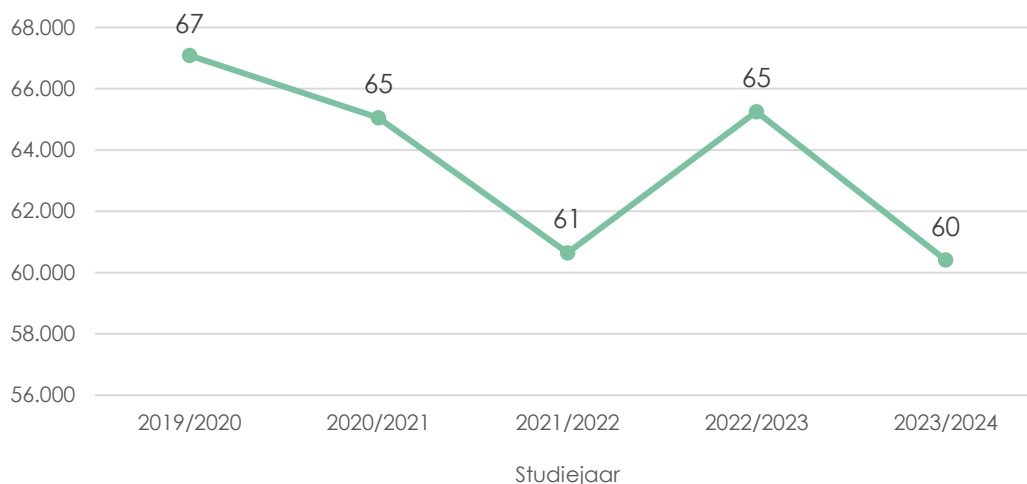
Onderwijs in de gastvrijheidssector kent een uitdaging

De gastvrijheidssector staat momenteel voor een uitdaging op het gebied van onderwijs. In 2023 is het aantal studenten dat een MBO- of HBO-opleiding in deze sector volgt, is ten opzichte van 2022 met 7% gedaald tot ruim 60.000 ingeschreven studenten. Ter vergelijking,

het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft berekend dat het totaal aantal MBO- en HBO- studenten in Nederland in dezelfde periode is afgenomen met 3%. De daling in het aantal ingeschreven studenten binnen de gastvrijheidssector is daarmee dus groter dan de landelijke trend.

Figuur 3: Ontwikkeling aantal studenten in de gastvrijheidssector (x 1.000)

Blik op resultaten 2024 (Q1 2024)

In de Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector zijn enkele maandcijfers opgenomen die alvast een inkijk geven in 2024. Let op: in de maandcijfers zijn geen zelfstandigen meegenomen, hierdoor liggen de aantallen gemiddeld lager dan de jaarcijfers.

Groei van aantal banen en FTE's in de gastvrijheidssector zet door in 2024

In het eerste kwartaal van 2024 is het aantal banen en FTE's in de gastvrijheidssector met circa 2% gegroeid ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Opvallend is dat het aandeel personeel dat van buitenaf in de sector komt werken (instroom van 8%) in het eerste kwartaal van 2024 hoger is dan het aandeel werkenden dat de sector verlaat (uitstroom van 7%). Hoewel de instroom en uitstroom gemiddeld iets lager zijn dan in vorig jaar, blijft de sector groeien in werkgelegenheid.

Over de arbeidsmarktmonitor

Bij het ontwikkelen van de Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector is gebruik gemaakt van een groot aantal bronnen, waaronder microdata van het CBS, de Nederlandse Enquête Arbeidsomstandigheden van TNO en de Enquête Beroepsbevolking van het CBS en DUO. De resultaten geven niet alleen inzicht in de arbeidsmarkt van de gastvrijheidssector, maar plaatsen deze uitkomsten ook in de context van de totale arbeidsmarkt. Daarnaast maakt de monitor verdiepende analyses mogelijk op het niveau van (deel)sectoren en (deel)branches. Verder bestaat de mogelijkheid om cijfers te verduidelijken naar bijvoorbeeld provincies, arbeidsmarktregio's en gemeenten. De meest recente resultaten in de arbeidsmarktmonitor hebben betrekking op 2023.

Wil je meer weten over de arbeidsmarkt in jouw regio? Of wil je zelf analyses maken binnen een bepaalde deelbranche? Bekijk dan [hier het nieuwe dashboard](#).

BIJLAGE: Indeling SBI code (Arbeidsmarktmonitor Gastvrijheidssector versie najaar 2024)

Toelichting CBS-microdata

In samenwerking met de deelnemende (branche)organisaties heeft NBTC op basis van een clustering van de SBI-codes van bedrijven een indeling gemaakt van deelbranches, branches, deelsectoren en sectoren binnen de gastvrijheidssector. Elke SBI-code komt voor in één deelbranche, die op hun beurt aggregeren naar branches en vervolgens naar deelsectoren. Dit vormt samen de totale gastvrijheidssector. Hieronder is een overzicht van deze verschillende indelingen te vinden.

1. Van deelsector naar deelbranche

Deelsector	Branche	Deelbranche
Eet- en drinkgelegenheden	Restaurants	Restaurants (SBI 56101)
	Overige eet- en drinkgelegenheden	Cafés (SBI 56300)
		Cafeteria's, snackbars en ijssalons (SBI 56102)
Kantines en catering	Kantines en catering	Kantines en contractcatering (SBI 56290)
		Eventcatering (SBI 56210)
Logiesverstrekking	Hotels	Hotels (SBI 55101, 55102)
	Verblijfsrecreatie	Verblijfsrecreatie bungalows (SBI 55201)
		Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties (SBI 55202, SBI 55300, SBI 55300)
Organisatie congressen en beurzen	Organisatie congressen en beurzen	Organisatie congressen en beurzen (SBI 82300)
Reissector*	Reissector	Reisbemiddeling en informatieverstrekking
		Reisorganisatie
		Overig reissector
Vermaak	Cultuur	Bioscopen / theaters (SBI 59140, 90041)
		Musea & exposities (SBI 91021, 91022)
		Podiumkunst (SBI 59111, 90011, 90012, 90013, 90020, 90030, 94494)
	Dagattracties	Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen (SBI 91041, 93211)
	Recreatie	Dagrecreatie overig (SBI 93199, 93299)
	Retail	Retail overig (SBI 47650, 47789)
	Watersport	Bouw van sport- en recreatievaartuigen (SBI 30120)
		Watersportrecreatie (SBI 77210, 85511, 93152, 92391)
	Overige gastvrijheidssector	Overige gastvrijheidssector (SBI 90042, 91030, 91042, 93195, 93212, 96040)
	Vervoer van passagiers	Passagiersvervoer luchtvaart
Passagiersvervoer trein en ferry		Passagiersvaart en veerdiensten (SBI 50100, 50300)
		Passagiersvervoer per trein (SBI 49100)
Passagiersvervoer weg	Passagiersvervoer weg (SBI 49391, 49393)	

* de Reissector is niet op basis van SBI codes afgebakend, maar op basis van KVK nummers.

2. Van deelbranche tot sector (deel 1)

Deelbranche	Horeca	Toerisme	Watersport & recreatie	Dagattracties
Restaurants	X	X		
Cafés	X	X		
Cafeteria's, snackbars en ijssalons	X	X		
Kantines en contractcatering	X			
Eventcatering	X			
Hotels	X	X		
Verblijfsrecreatie bungalows			X	
Verblijfsrecreatie kampeerterreinen en groepsaccommodaties		X	X	
Organisatie congressen en beurzen		X		X
Reisbemiddeling en informatieverstrekking		X		
Reisorganisatie		X		
Bioscopen / theaters		X		X
Musea & exposities		X		X
Podiumkunst				X*
Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen		X**	X	X
Dagrecreatie overig			X	
Retail overig				X
Bouw van sport- en recreatievaartuigen			X	
Watersportrecreatie			X	
Overige gastvrijheidssector				
Passagiersvervoer luchtvaart				
Passagiersvaart en veerdiensten		X		
Passagiersvervoer per trein				
Passagiersvervoer weg		X		

*Alleen vriendenkringen

**Pret- en themaparken

Van deelbranche tot sector (deel 2)

Deelbranche	Reissector	Evenementen	Gastvrijheidssector
Restaurants			X
Cafés			X
Cafeteria's, snackbars en ijssalons			X
Kantines en contractcatering			X
Eventcatering		X	X
Hotels			X
Verblijfsrecreatie bungalows			X
Verblijfsrecreatie kampeeterreinen en groepsaccommodaties			X
Organisatie congressen en beurzen		X	X
Reisbemiddeling en informatieverstrekking	**		X
Reisorganisatie	**		X
Bioscopen / theaters		X	X
Musea & exposities			X
Podiumkunst		X	X
Dagrecreatie (pref)parken/(dieren)tuinen			X
Dagrecreatie overig		X	X
Retail overig			
Bouw van sport- en recreatievaartuigen			
Watersportrecreatie			X
Overige gastvrijheidssector		X*	X
Passagiersvervoer luchtvaart			X
Passagiersvaart en veerdiensten			X
Passagiersvervoer per trein			X
Passagiersvervoer weg			X

*Evenement gerelateerd

** indeling reissector op basis van KVK nummers.

3. Van SBI tot deelbranche

SBI-code	SBI omschrijving	Deelbranche
59140	Bioscopen	Bioscopen / theaters
90041	Theaters en schouwburgen	Bioscopen / theaters
30120	Bouw van sport- en recreatievaartuigen	Bouw van sport- en recreatievaartuigen
56300	Cafés	Cafés
56102	Fastfoodrestaurants, cafetaria's, ijssalons, eetkramen e.d.	Cafeteria's, snackbars and ijssalons
91041	Dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen	Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen
93211	Pret- en themaparken	Dagrecreatie (pret)parken/(dieren)tuinen
93199	Overige sportactiviteiten n.e.g.	Dagrecreatie overig
93299	Overige recreatie n.e.g.(geen jachthavens)	Dagrecreatie overig
56210	Eventcatering	Eventcatering
55101	Hotel-restaurants	Hotels
55102	Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentieoord	Hotels
56290	Kantines en contractcatering	Kantines en contractcatering
91021	Musea	Musea & exposities
91022	Kunstgalerieën en -expositieruimten	Musea & exposities
82300	Organiseren van congressen en beurzen	Organisatie congressen en beurzen
90042	Evenementenhallen	Overige gastvrijheidssector
91030	Monumentenzorg	Overige gastvrijheidssector
91042	Natuurbehoud	Overige gastvrijheidssector
93195	Organiseren van sportevenementen	Overige gastvrijheidssector
93212	Kermisattracties	Overige gastvrijheidssector
96040	Sauna's, solaría, baden e.d.	Overige gastvrijheidssector
50100	Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Passagiersvaart en veerdiensten
50300	Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)	Passagiersvaart en veerdiensten
51100	Personenvervoer door de lucht	Passagiersvervoer luchtvaart
49100	Personenvervoer per spoor (geen tram of metro)	Passagiersvervoer per trein
49391	Ongeregeld personenvervoer over de weg	Passagiersvervoer weg
49393	Personen Vervoer per touringcar	Passagiersvervoer weg
59111	Productie van films (geen televisiefilms)	Podiumkunst
90011	Beoefening van podiumkunst	Podiumkunst
90012	Producenten van podiumkunst	Podiumkunst
90013	Circus en variété	Podiumkunst
90020	Dienst voor de uitvoerende kunsten	Podiumkunst
90030	Schrijven en overige scheppende kunst	Podiumkunst
94994	Vriendenkringen op het gebied van cultuur, fanclubs en overige kunstbevordering	Podiumkunst
79110*	Reisbemiddeling	Reisbemiddeling en informatie verstrekking

79900*	Informatieverstrekking op het gebied van toerisme en reserveringsbureaus	Reisbemiddeling en informatie verstrekking
79120*	Reisorganisatie	Reisorganisatie
56101	Restaurants	Restaurants
47650	Winkels in speelgoed	Retail overig
47789	Winkels gespecialiseerd in overige artikelen n.e.g.	Retail overig
55201	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen	Verblijfsrecreatie bungalows
55202	Jeugdherbergen en vakantiecampen	Verblijfsrecreatie kampeerterrainen en groepsaccommodaties
55300	Kampeerterrainen	Verblijfsrecreatie kampeerterrainen en groepsaccommodaties
55900	Overige logiesverstrekking	Verblijfsrecreatie kampeerterrainen en groepsaccommodaties
77210	Verhuur van sport- en recreatieartikelen	Watersportrecreatie
85511	Zeil- en surfscholen	Watersportrecreatie
93152	Roei-, kano-, zeil- en surfsport e.d.	Watersportrecreatie
93291	Jachthavens	Watersportrecreatie

* alleen voor de totale Gastvrijheidssector is gebruik gemaakt van de SBI code indeling. Voor de reissector zelf is gebruik gemaakt van KVK nummers voor de afbakening van de sector.